

Obr. 42. Tvarožná. Hrotitá čepel a kombinovaný nástroj. Kresba T. Janků.

Fig. 42. Tvarožná. A pointed blade and a combined tool. Drawing by T. Janků.

Literatura

- Oliva, M. 1987: Aurignacien na Moravě. Studie Muzea Kroměřížska '87. Kroměříž: Muzeum Kroměřížska.
- Skutil, J. 1949: Tvarožná u Brna – paleolitická stanice s radiolaritovou industríí. *Vlastivědný věstník moravský* IV(5), 195–198.
- Valoch, K. 1976: Das entwickelte Aurignacien von Tvarožná bei Brno. *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* LXI, 7–30.

Summary

One of the largest Late Aurignacian (or Epi-Aurignacian) assemblages (Fig. 41, 42) comes from the Tvarožná I site (Brno-Country District). The collection transferred from the Charles University in Prague to the Moravian Museum is one of the firsts which J. Lavický acquired at the site. The assemblage contains endscrapers and Aurignacian forms among the dominant borers (obr. 41). The leaf point is made of erratic flint (obr. 41: 1). It is worth mentioning that this particular raw material is dominant in the collection, while radiolarite (which dominates other assemblages from more than 80%) is almost absent. These artefacts were probably deposited separately elsewhere.

Martin Oliva

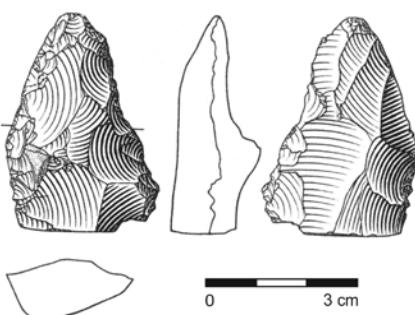
Vážany (k. ú. Vážany u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)

„Louky Vranovy“.

Paleolit. Ojedinělý artefakt. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: dočasně u nálezce.

Lokalizace: WGS-84: 49.0402101N, 17.2999149E

Místo nálezu je situováno v nadmořské výšce 355 m, na výrazném temeni při severozápadním okraji extravilánu obce Vážany (okr. Uherské Hradiště) v trati označované jako „Louky Vranovy“. Ojedinělý paleolitický nález lze klasifikovat jako zlomek bifaciálně retušovaného hrotitého artefaktu nepravidelného

Obr. 43. Vážany. Zlomek asymetrického bifaciálně retušovaného hrotitého artefaktu z rohouče typu Krumlovský les. Kresba J. Brenner.

Fig. 43. Vážany. An asymmetrical bifacially retouched pointed artefact from Krumlovský les-type chert. Drawing by J. Brenner.

tvaru (rozměry 46 × 28 × 17 mm, hmotnost 19 g). Je vyroben z rohouče typu Krumlovský les (pravděpodobně varieta II), přičemž většina jeho povrchu je pokryta bílou patinou s občasnými odložením recentní povahy (obr. 43). Lokalita se nachází v blízkosti známých paleolitických nalezišť (Tučapy, Ořechov, Domanín), a bude tak v budoucnu dále předmětem zájmu.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

An asymmetrical bifacially retouched pointed artefact (Fig. 43) from Krumlovský les-type chert was found in Vážany (Uherské Hradiště District), in ‘Louky Vranovy’ field.

Klára Augustinová

Vedrovice (okr. Znojmo)

Vedrovice IV; kótá 265 m.

Mladý paleolit. Dílnský areál. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum – Ústav Anthropos, 2 ks dočasně u nálezce.

Lokalizace: WGS-84: 49.0154047N, 16.4155236E

V širším okolí koty 265 m na katastru obcí Vedrovice a Jezeřany-Maršovice se zejména ve směru jihozápadním nachází rozsáhlý areál na výrobu polotovarů štípané industrie z počátku mladého paleolitu i mladších období pravěku.

Lokalitu objevil V. Effenberger koncem 50. let. Na lokalitě sbírali K. Valoch, M. Oliva, A. Otta. Manželé Nerudovi zde vykopali v roce 2000 i dvě sondy. Zdeřka Nerudová (2008) z lokality uvádí podchycených 643 kusů štípané paleolitické industrie. Retušované typy se zde vyskytují vzácně.

V roce 2016 zde provedl autor zprávy na přání M. Olivy intenzivní povrchový sběr štípané industrie v souvislosti s výzkumem těžebních areálů rohouče typu Krumlovský les. Za dva dny prospekcí zde nalezl 33,5 kg štípané industrie, a to jak paleolitické, tak i z mladšího období.

Roku 2019 zde autor provedl jeden výběrový sběr, při kterém se mu podařilo ve vzdálenosti 10 m severovýchodně od tyče geodetického bodu vyzdvihnout kýlovité škrabadlo s bohatou retuší (obr. 44), které má na povrchu i vrstvu vysráženého sintru, a opodál pak paleolitickou zkoušku suroviny – načatý valoun z rohouče typu Krumlovský les, varieta I o váze 41 kg, taktéž se stopami vysráženého sintru (obr. 45).

Obr. 44. Vedrovice. Škrabadlo. Foto P. Šmacho.

Fig. 44. Vedrovice. An endscraper. Photo by P. Šmacho.

Obr. 45. Vedrovice. Paleolitická zkouška suroviny *in situ*. Foto P. Šmacho.

Fig. 45. Vedrovice. Paleolithic raw material test *in situ*. Photo by P. Šmacho.

Literatura

Nerudová, Z. 2008: Sídelní strategie v oblasti Krumlovského lesa ve starší době kamenné. *Památky archeologické XCIX*, 5–34. Dostupné také z: <https://lurl.cz/Jut7N>.

Summary

A large collection of the chipped industry was found at the Vedrovice IV site (Znojmo District) on the field at the 265 m elevation marker (Fig. 44, 45).

Petr Šmacho

Žernovník (k. ú. Žernovník u Černé Hory, okr. Blansko)

„Skalky“; **Žernovník I.**

Aurignacien. Sídlisko. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum – Ústav Anthropos, 1ks dočasně u nálezce.

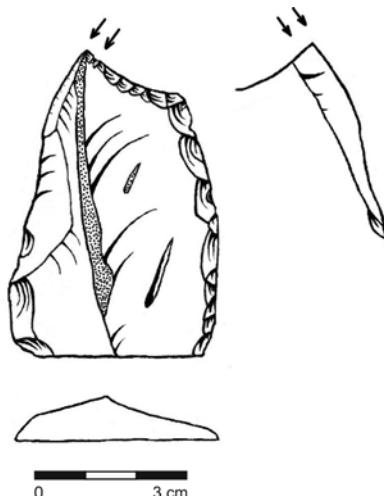
Lokalizace: WGS-84: 49.4008353N, 16.5382300E

Na protáhlém návrší v okolí kóty 453,4 m (Oliva, Štrof 1985; Oliva 2019) našel autor zprávy spolu s E. Šmachovou v letech 2020–2022 další paleolitické artefakty v počtu nižších desítek kusů. Většinu nálezů tvořila debitáz ze spongolitu, několik rezi- duí jader, a našly se i tři retušované nástroje včetně dvou škrabadel. Nejzajímavějším nálezem lokality je však trojkombinovaný nástroj – drasadlo, vrub a rydlo na jediném úštěpu ze silně patinovaného (místy až korozivně) rohovce typu Troubky-Zdislavice (obr. 46). Tento artefakt obsahuje i fosilní zub ryby, dochovaný z větší části jako negativ.

Snaha pravěkého výrobce vměstnat více než dva nástroje na jeden polotovar vyvolává asociaci s populárním švýcarským armádním nožíkem. Je otázkou, zda tak bylo činěno z nouze o kvalitní štípatelnou surovinu, nebo motivem byla hlavně snaha ušetřit na váze při přepravě, případně zda výrobci šlo jen o předení štípačské zručnosti.

Literatura

Oliva, M. 2019: Žernovník (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 61(1), 143.
Oliva, M., Štrof, A. 1985: Přehled paleolitického osídlení Lysické sníženiny a blízkého okolí. *Přehled výzkumů* 1983, 10–17, obr. 4–10.

Obr. 46. Žernovník. Kombinovaný nástroj. Kresba P. Šmacho.

Fig. 46. Žernovník. A combined tool. Drawing by P. Šmacho.

Summary

A small collection of Paleolithic artifacts, including two end-scrapers and a combined tool (Fig. 46), was found near the 453.4 m elevation marker southwest of the village Žernovník (Blansko District).

Petr Šmacho